

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

**Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету**

Рівне – 2012

ББК 81.20
А - 43
УДК: 81'243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Архангельська Алла Мстиславівна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович

професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.

Вокальчук Галина Миколаївна

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Гороть Євгенія Іванівна

доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Мороз Людмила Володимирівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Тищенко Олег Володимирович

доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету).

Шульжук Каленик

доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Оляндер Луїза Костянтинівна доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Безкоровайна Ольга Володимирівна

доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна

доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович

доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет) ім. Івана Франка.

Павлова Ольга Іванівна

кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна

кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Дзюбишина Наталія Богданівна

кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Вовчук Наталія Іванівна

кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 27.04.2012 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

Резюме. В статті розглядається філософія суб'єкта і об'єкта як фактор жанрообрання, аналізується ряд наукових праць по даному питанню.

Ключові слова: жанрообрання, суб'єктивність, прафеномен, номен, біографія.

The summary. The article deal with philosophy of subject and object as factor of zhanrotvorenniya, the row of scientific labours is analysed on this question.

Key words: zhanrotvorenniya, subjectivity, prafenomen, mifoosmlenniya, nomen, biographie.

Одержано редакцією 18.02.2012.

УДК: 82. 09 (100)

Л.В. МОРОЗ, Н.Р. ДАНИЛОВА, В.М. ТРОФІМЧУК

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЖЕСТОВОЇ ТРАДИЦІЇ XVI СТОЛІТТЯ

Резюме. В статті прослідковуються аспекти жанрової генеалогії джесту XVI століття, досліджуються жанрові моделі джесту на прикладах творчості англійських письменників доби Ренесансу.

Ключові слова: джест, жанрова модель, «низова література», традиція «exempla», жанротворчі процеси

Мета статті - полягає у виокремленні та структуруванні тих аспектів жанрової генеалогії джесту, які є достатньо вивченими; визначенні тих проблем, які все ще потребують детального поглибленого аналізу, та накресленні перспектив подальшого наукового осмислення джестової традиції.

Вклад основного матеріалу дослідження. Одним із репрезентативних зразків англійської «низової» культури, самобутнім (суто англійським) літературним феноменом є ренесансний джест - мала прозова форма новелістичної орієнтації, генетично пов'язана з середньовічною традицією «exempla» (повчальних прикладів) та фольклорним анекдотом.

Хронологічні межі активного функціонування джестової традиції охоплюють майже півтора століття - від виходу першої анонімною збірки «Сто веселих історій» (1526) до публікації джестової біографії «Вигадки та джести Хью Пітерса» (1660), а пік популярності припадає на межі століть, коли джестову техніку використовували навіть такі уславлені майстри художнього слова, як Томас Делоні («Дзеркало розваг», 1583), Роберт Грін («Передвісник Чорної книги», 1592) та Томас Деккер («Джести, що звеселять вас», 1607).

Однак становлення жанрової моделі джесту, оформлення її чіткої жанрової структури відбувалося у 50-60-ті роки XVI століття - за часів розквіту англійського Ренесансу, коли суттєві зрушення в економічній і соціальній сферах супроводжувалися кардинальними змінами у сфері духовній. «Світ, - як слухно зауважує Д.В.Затонський, - безповоротно і остаточно перестає сприйматися як «велике загальне становище», а відкривається поглядом суб'єктивного спостерігача в якості ігрища приватних інтересів, зіткнення волі і почуттів, любові й ненависті, найдивовижніших уподобань і наймізерніших антипатій. Із фатального й визначеного наперед він перетворюється на по-людському мінливий, навіть по-людському примхливий» [3, 48]. Нагадаємо, що саме тоді, тобто на початку елизаветинської доби, в Англії остаточно сформувалася нова читацька аудиторія. Загальне зростання освітнього рівня населення, стрімкий розвиток друкарської справи, суттєве зниження цін на друковану продукцію та значне підвищення престижу освіченості, яка в епоху первісного накопичення капіталу відкривала людині широкі перспективи щодо поліпшення соціального статусу, - всі ці чинники сприяли появі та інтенсивному розвитку реципієнта нової літератури, що на контрасті з літературою вишуканою й елітарною одержала назву «низової» (low literature). Необхідно також наголосити, що та частина суспільства, яка раніше не мала доступу до книги як такої і, цілком природно, не відчувала усвідомленої потреби в духовно-інтелектуальній активності подібного роду, відтоді отримала можливість залучитися до сфери писемної культури. Вказуючи на важливість адекватної оцінки ролі книги в житті простолюдинів XVI-XVIII століть, відомий культуролог-медієвіст А.Я.Гуревич підкреслює, що «вона відкривала перед їхнім розумовим поглядом нові горизонти та сприяла частковій перебудові духовного універсалу» [18, 339-340]. Усвідомлення цивілізуючої ролі «низової» літератури - обов'язковий і необхідний крок на шляху до адекватного розуміння сутності цього художнього явища.

У сучасному літературознавстві за джестовими книгами міцно закріпилася репутація малопродуктивних в історико-літературному плані зразків «низької» прози. Хоча дехто із зарубіжних та вітчизняних вчених і визнає певну роль джесту в становленні англійських варіантів шахрайського роману (зокрема О.Манн, Ф.Вілсон, М.Шлаух, В.Девіс, Т.Власова) [1, 42], проте в цілому джестові книжки вважаються друкованою продукцією, що лише з певною долею умовності може бути віднесена до «справжньої літератури» [5, 12-13].

Так, наприклад, автор монографії «Англомова коротка історія» («The Short Story in English», 1926) Г.Кенбі, надмірно перебільшуючи вплив континентальних «малих» прозових форм на процес формування англійської новели, практично повністю ігнорує історичну роль джестової літератури. Навіть найкращі англійські джестові книги, на його думку, були лише «блідим наслідуванням іноземних збірок повчальних прикладів (exemplum collection)» [6, 1-19]. Такі книжки подібні до тих «тендітних очеретинок, - майже метафорично говорить він, - які не здатні ні на що інше, крім того, аби вказувати, куди дме вітер» [6, 119]. Тобто, категорично відмовляючи англійському джестові в естетичній самоцінності, авторитетний фахівець з

історії малих прозових форм англійської літератури взагалі не відводить йому жодного місця в жанровій генеалогії новели.

Втім, таке цілковите ототожнення джесту з «exemplar», що досить часто зустрічається на сторінках зарубіжних наукових видань, навряд чи може вважатися правомірним. Адже і та соціальна функція, яку виконували середньовічні «прикладні» та ренесансні джести, і їхні провідні поетологічні риси виявляються не тільки не однаковими, а навіть інколи й діаметрально протилежними.

Більш переконливою видається концепція К.Стенлі, котрий, досліджуючи характер і ступінь впливу середньовічної традиції «exemplar» на елізаветинський джест, не абсолютизує такого впливу і не вважає лише «exemplar» єдиним генетичним джерелом джесту [8, 166]. Проте в цілому в зарубіжному літературознавстві осмислення ідейно-естетичного досвіду джестової традиції або підміняється розгорнутою історико-літературною довідкою, яка включає перелік основних художніх зразків жанру та переказ змісту окремих оповідок на фоні загальної характеристики композиції, структури і, подеколи, тематики збірників, або ж зводиться до тенденційно-зневажливого зіставлення з елітарною прозою чи континентальною новелістикою Відродження: при цьому дослідники головним чином прагнуть з'ясувати й виявити, «чим джест не є» або «чого йому бракує», - тобто його жанрова поетика майже не аналізується, а окремі її елементи лише використовуються як контрастний фон, що відтінює досягнення інших тогочасних жанрових моделей. Такий стан речей, природно, не може вважатися задовільним, тож у цьому дослідженні джест розглядається як невід'ємний компонент художньої системи англійської «низової» прози, що, як гадається, дозволить не тільки розширити уявлення про специфіку жанротворчих процесів в англійській ренесансній літературі, але й суттєво поглибити розуміння ментальних основ культури народних мас в епоху Відродження.

Перш ніж розпочати дослідження конкретних зразків джестової літератури, доцільно попередньо дати робоче визначення терміну «джест», яке в процесі подальшого аналізу має конкретизуватися й уточнюватися. Отже, саме поняття «джесту», що, можливо, етимологічно пов'язане з широковідомою в середньовічній Англії латиномовною збіркою «Jesta Romanorum» - («Діяння римлян», XIV ст.), включає в себе і кумедну витівку, і безвинний жарт, і хитромудрий обман, і вдале ошуканство, і навіть шахрайство, яке, щоправда, інтерпретується не як злочин, а як прояв винахідливості й зухвальства героя. Джест - це специфічна жанрова модель, що втілює особливий стиль мислення, художньо унаочнює життєвий та естетичний досвід пересічного «середнього» англійця XVI століття у максимально звичних для нього образах і формах, зрозумілою й простою мовою.

Жанрова генеалогія джесту - тобто його літературний родовід - включає декілька «джерел»: фольклорний анекдот, середньовічний повчальний приклад, фарс, інтерлюдію.

Анекдот, що акумулював сміхову стихію народного гумору, був, без сумніву, безпосереднім предтечею джесту. Однак, на відміну від анекдоту, який завжди зберігає безпосередній зв'язок з контекстуальним фоном, джест, як, до речі, і байка, і казка, може бути дискретним, самодостатнім, зрозумілим і цікавим поза усяким контекстом. Якщо головною функцією анекдоту є прояснення прихованого змісту якоїсь події або явища, а розважальність чи повчальність виявляються лише побічним продуктом [4, 7-29], то джест орієнтується насамперед на створення комічного ефекту. Щоправда, сутність джесту, як і анекдоту, зазвичай зводиться до дотепної несподіваної розв'язки. Часом вони мають спільний жанровий простір, а ранні зразки джестів - веселі оповідки з анонімних збірок «Сто веселих історій» (1526) та «Побрехеньки і дотепні відповіді» (1535) - здебільшого нагадують типові анекдоти, що синтезувалися з повчальністю, властивою для «exemplar», та дещо збільшилися в обсязі за рахунок наративізації.

Традиція «exemplar», репрезентована в Англії, насамперед, уже згаданою збіркою «Діяння римлян», відіграла помітну роль у становленні кількох ренесансних жанрів (зокрема новели, етико-педагогічного трактату, соціально-побутового памфлету та джесту), проте у кожному випадку мова може вестись лише про певний рівень поетики. Так, наприклад, новела і джест зверталися до неї головним чином як до скарбниці сюжетів, трактат здебільше цікавився її моралізуючим компонентом, а памфлет, використовуючи техніку казусності, намагався синтезувати притаманну цій традиції екземпліцитність з відкрито публіцистичним полемічним пафосом. Щодо жанрової сутності середньовічного повчального прикладу, то вона не повторюється в жодній із згаданих ренесансних моделей. Як переконливо доводить А.Я.Гуревич, ренесансний хронотоп радикально відрізнявся від хронотопу «прикладів», що базувався на конфлікті двох світів - земного і потойбічного. Аналізуючи специфіку хронотопу «exemplar», він зазначає: «Це зіткнення двох світів, перехрещення різних систем відліку часу та несумісних просторів спричиняє ситуацію, в якій дійство відбувається і «тут», і «там», а, відповідно, і ні «тут», і ні «там», а на якомусь зовсім іншому просторово-часовому рівні» [2, 340].

Драматичні жанри - такі, як фарс та інтерлюдія, що на початку XVI століття стали однією з найпопулярніших світських розваг англійського суспільства, - закладали вельми стійкі стереотипи позитивно забарвленого інтересу до комічного боку людського життя. Якщо в мораліте пріоритет належав дидактично-повчальному пафосу, а сама сцена й герої були лише своєрідним знаряддям пропаганди (це твердження лишається справедливим як для середньовічних, так і для ренесансних зразків жанру, і зокрема для найвідомішої з таких п'єс - «Lusty Juventus», 1550), то у фарсах та інтерлюдіях розважальність виконувала таку ж рівноправно-повноцінну функцію, як і повчальність. Більше того, інколи, за твердженням фахівця з історії англійської драматургії Дж.Гасснера, мораль робилася другорядною у порівнянні з життєподібністю гумористичної ситуації та переконливістю аргументів [7, 231].

Апологетика гострого слівця та культ неординарного рішення - типові риси ранньоренесансних інтерлюдій - були органічними елементами поезики джестів. А окремі їхні зразки, крім того, запозичували ще й манеру репрезентації комічної сцени. Нерідко автори джестів чималу увагу приділяли характеристиці місця події, лаконічному описові поз і жестів персонажів, ЩО надавало цій прозовій формі своєрідної сценічності. Отже, можна з упевненістю сказати, що драматургічна техніка значною мірою впливала на розвиток такої малої прозової епічної форми, як джест.

ЛІТЕРАТУРА

1. Власова Т.И. О малых жанрах предновелистики (jest-books) и проблеме повествовательности в английской художественной прозе XVI века/Т.И.Власова // Ренесансні студії. – Запоріжжя, 1997 – Вип.1. – С.42
2. Гуревич А.Я.Средневековий мир:культура безмолствующего большинства/Арон Гуревич. – М.:Искусство, 1990. – 254 с.
3. Затонский Д.В. Искусство романа и XX век/Дмитрий Затонский.- М.: Худ. Литература, 1983 – 345 с.
4. Курганов Е.Б.Анекдот как жанр/Ефим Курганов. – С.-Пб.: Академический проект, 1997 – С.7-29
5. Baker E. The History of the English Novel. The Elizabethan Age. – London,1967 – 231 p.
6. Canby H. The Short Stories in English. – N.Y.:Henry Holt & Company, 1986 – 219 p.
7. Gassner J.Medieval & Tudor Drama/J.Gassner.-N.Y.: 1968. - 231 p.
8. Stanley K. The medieval Origins of the Sixteenth-Century jest-books/K.Stanley// Studies in the Renaissance.- 1966.- V.13.-P.166-169

Резюме. В статтє прослєживаютьсє аспектџ жанрової генеалогії джєста XVI вєка, ислєдуютсє жанровєє моделџ джєста на примєрах творчєства англїйських писатєлєй эпохи Возрождєния.

Ключєвєє слєва: джєст, жанрова модель, «низавая лїтература», традиция «exempla», жанротворчєскєє процессы

The summary. The article traces aspects of the genre genealogy dzhestu XVI century, investigates genre model dzhestu on the works of English writers of the Renaissance.

Ke ywords : dzhest, genre model, « grassroots' literature » tradition «exempla», genre creation processes

Одержано редакцією 02.02.2012.

УДК: 811. 111: 811. 1612' 373. 43

Л.В. ДЕНИСЮК, В.В. КОВАЛЮК

ПРО СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛОГІЗМІВ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Резюме. В статтї розглядаетсє аспекти адаптації англо-американських неологізмів в українській мові, та провєдєтьсє аналїз позитивного або негативного впливу неологізмів на розвиток чи засмїчування української мови

Ключєвєє слєва: постачальники неологізмів, мова-реципїєнт, асимїлювання, номїнативний простїр, словники та глєсарїї.

Українська мова, як і багато інших мов, переживає в наш час так званий “неологічний бум”. Особливу увагу привертає проблема великого корпусу нових слів англо-американського походження в сучасних українських газетах, журналах та інших періодичних виданнях, які створюють значні труднощі для розуміння та адекватного перекладу на українську мову.

Кїнець XX та початок XXI столїття вїдзначаютьсє глобальними соціально-економїчними змїнами. Людство увїйшло у новий етап науково-технїчного прогрєсу, який називаетсєя інформациїною революцією. На кожному етапї розвитку суспїльства можна вїдлїтити певнї сфєри соціального життєя, соціального середовища, що розвиваютьсєя найбільш бурхливо, найбільш динамїчно. За останнї два десятирїччєя до таких сфєр можна вїднести галузі економїчного та соціально-полїтичного життєя суспїльства. Самє вони стали царинами найбільшого “лексичного росту”, зароджєния мовних інновацій, постачальниками неологізмів до загальнонародської мови.

Вєликї соціально-економїчнї перетворєния в Україні 90-х рокїв вплинули в першу чергу на галузі полїтики та економїки. На змїну старим економїчним догмам прийшла нова економїчна культура, новї профєсїї. Формування ринкової економїки призвєло до змїнєнь в економїчній та полїтичній термїнологїї і в сучасній мовній ситуації в країні в цїлому. З одного боку, багато лексем, що вживалисєя в мовї “планової” економїки, стали “архаїзмами”. З іншого боку, прослїджуютьсєя значнї семантичнї та стилїстичнї трансформації, виникають новї запозичєния. Оскїльки весь український діловий свїт орієнтуєтьсєя насамперед на США та англємовнї країни, існуючі українські соціально-економїчнї термїни все частїше замїнюютьсєя англо-американськими еквівалєнтами, які передають також й новї економїчнї поняттєя, наприклад: дилєр замїсть посередника, дистриб'ютор замїсть розповсюджувача або торговельного агєнта, офїс замїсть контори.

Як зазначають провїднї лїнгвїсти (О.А.Зємська [1], М.В.Китайгородська [2], Л.П.Крисїн [3] та інші), до прїоритєтних сфєр розповсюджєния неологізмів англїйського походжєния вїдносятьсєя соціально-економїчна, загально-полїтична, науково-технїчна сфєри та сфєра культури. Вченї аргументують свої висновки тим, що

ЗМІСТ

<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е.</i> Специфіка трансформації образу кентавра в однойменному романі Джона Апдайка	3
<i>Романюк С.К., Ковальчук Т.Г.</i> Невербальні компоненти в рекламному дискурсі	9
<i>Вакулінська Л.М.</i> Структурно-семантична характеристика антонімічних пар у біблійних німецькомовних текстах	12
<i>Мороз Л.В., Мороз Л.М.</i> Фенотип суб'єкта і об'єкта історії як чинник жанротворення	14
<i>Мороз Л.В., Данілова Н.Р., Трофімчук В.М.</i> Характерні особливості функціонування джестової традиції XVI століття	17
<i>Денисюк Л.В., Ковалюк В.В.</i> Про структурно-семантичні особливості неологізмів англо-американського походження в сучасній українській мові	19
<i>Мороз Л.В., Мельничук Л.В.</i> „Гамлет” В.Шекспіра як філософська трагедія	22
<i>Король О.Ю., Мороз Л.В.</i> Англійський офіційно-діловий стиль мовлення: лінгвостилістична специфіка	26
<i>Косолапов В.И.</i> О статусе блендинга (телескопии) в современном английском языке (обзор литературы)	30
<i>Калініченко М.М.</i> Білий Кит у чорних шатах мультикультуралізму	35
<i>Попович Р.Г.</i> Структура номінативно-варіантної термінопарадигми (на матеріалі іспанської термінології водного господарства)	38
<i>Мороз Л.В., Кушнір Н.В.</i> Характерні особливості жанрової сутності класичної новелістичної моделі (на матеріалі творчості Б.Річа)	42
<i>Вовчук Н.І., Мороз Л.М.</i> Казка як жанр літературної прози	46
<i>Касаткіна О.В.</i> Мовностилістичні особливості використання сленгу в газетно-публіцистичному дискурсі	47
<i>Козицька О.А., Давнюк С.В.</i> Семантична структура складних багатокомпонентних речень	50
<i>Черуха Н.В., Черуха В.В.</i> Деякі дидактико-методичні аспекти навчання читання іншомовних текстів за спеціальністю	54
<i>Курята Ю.В.</i> Творчі завдання в контексті навчання англійської мови у вищому навчальному закладі	57
<i>Корженевська О.В.</i> Використання лінгвокраїнознавчого аспекту в процесі викладання іноземних мов у старшій школі	59
<i>Олесюк Л.В., Бойко Н.Г.</i> Культурологічно орієнтовані методики вивчення іноземних мов	64
<i>Черуха В.В., Черуха Н.В.</i> Негативний вплив міжмовного переносу на процес вивчення другої іноземної мови	68
<i>Кочубей О.С.</i> Особливості формування іншомовної компетенції студентів-філологів	70
<i>Ветрова І.М.</i> Проблема формування лексичної компетенції при підготовці майбутнього вчителя іноземної мови	74
<i>Дуброва А.С.</i> Комунікативний підхід як оптимальний засіб вивчення іноземної мови	77
<i>Верьовкіна О.Є., Гонтар В.Є.</i> English borrowings into modern Ukrainian	78
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Антономастичні власні імена як експресивні засоби мови	82
<i>Мезін В.Г.</i> Role of modern English drama in teaching contemporary English	84
<i>Михальчук Н.О.</i> The narrative structure and the specific functions of language means and syntactical stylistic devices in the novel “Bleak House”	88
<i>Верьовкіна О.Є.</i> The translation peculiarities of English paremiological units into Ukrainian	96
<i>Фрідріх А.В.</i> Словотвірні та структурні характеристики англійської юридичної термінології	99
<i>Павловська Л.О.</i> Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань	107
<i>Відомості про авторів</i>	111

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Відповідальний редактор збірника Архангельська А.М.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Петрівський Я.Б.
Технічний редактор Горішна І.Г.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 27.04.2012 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 14,9. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 129/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**A – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних
дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського
державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 2012. – 112 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.20